

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-64/2023

Prima instanță:
judecătoria Drochia, sediul

Rîșcani

Judecător: Mariana Sajin

DECIZIE **În numele Legii**

31 ianuarie 2024

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa :

Președintele ședinței de judecată	Ala Rotaru
Judecătorii	Dumitru Pușca, Angela Revenco
Grefierul:	Rodica Ocerednîi

Cu participarea :

Procurorului:	Lilia Prisacari
Avocatului:	Denis Duca
Reprez. legal al minorului:	Stela Stici

a judecat în ordine de apel în ședință publică, apelurile procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Olga Gaugaș și a reprezentantului legal al părții vătămate minore, Stici Stela, declarate împotriva sentinței judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 28.12.2022.

Procedura de citare legală a fost respectată.

Procurorul și reprezentantul legal al părții vătămate minore Stici Stela au pledat pentru admiterea apelurilor declarate la caz.

Inculpatul Musteața Valeri și avocatul acestuia Duca Denis a pledat pentru respingerea apelurilor declarate la caz de procuror și reprezentantul legal al părții vătămate minore Stici Stela.

Termenul de judecare a cauzei:

-în instanța de fond 02.07.2020-28.12.2022

-în instanța de apel 19.01.2023-28.02.2024

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

constată

Prin sentința judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 28.12.2022,

Musteața Valeri ***** - născut la *****, originar și locuitor al satul *****, studii superioare, supus serviciului militar, căsătorit, moldovean, activează în calitate de profesor de educație fizică în gimnaziul "Vasile Bogdan" din satul *****, cetățean al Republicii Moldova, cod personal *****, fără antecedente penale, nu are grad de invaliditate, titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, sub arest sau reținut nu a fost; învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal,

A fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motiv, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a respins solicitarea procurorului de încasare de la Musteața Valeri ***** a cheltuielilor de judecată în sumă de 2182,00 (două mii o sută optzeci și doi,00) lei.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, **Musteața Valeri *******, este pus spre învinuire, că activând în baza ordinului nr.44-p din 01.09.2009 în funcție de profesor de educație fizică în gimnaziul "Vasile Bogdan" din s. *****, fiind persoană care acționează cu titlul oficial, la data de 13 noiembrie 2019, aproximativ la ora 12:40, în timpul lecției de educație fizică cu elevii clasei a 8-a, aflându-se pe coridorul gimnaziului, vizavi de sala sportivă, unde elevii au fost aliniați, avându-l în ocrotire și instruire pe elevul minor *****, anul nașterii 26.04.2005, acționând intenționat, urmărind scopul de a-l pedepsi pentru conflictul verbal avut loc recent la începutul lecției, de a-l intimida și înjosi în prezența colegilor de clasă, având posibilitatea să înțeleagă caracterul prejudiciabil și consecințele faptei sale, în mod conștient, în prezența elevilor, a admis și a aplicat violența psihică și fizică față de minorul *****, care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, manifestată prin strigăte în adresa lui *****, aplicarea a 3 lovituri cu palma după cap și împingerea din spate în biroul directorului gimnaziului. Ca rezultat, ***** a simțit dureri în regiunea capului și a trăit un șoc emoțional. Conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.202027D0010 din 24.01.2020 la ***** s-a constatat o reacție neurotică de stres, care a putut apărea în urma unei agresiuni fizice în fața altor copii, prin aplicarea unei lovituri cu mâna-palma peste cap. Conform raportului de expertiză medico-legală psihiatrico-psihologică nr.202037A0037 din 15.06.2020, ***** a suportat trauma psihologică ce se manifestă prin: stare afectivă depresivă, ce implica tensiune interioară, neliniște, amintiri recurente ale evenimentului traumatic, diminuarea stimei de sine, prezența sentimentelor de culpabilitate.

Astfel, Musteața Valeri a încălcat obligațiunile profesionale stipulate în art.135 alin. (1) lit.i) din Codul Educației nr.152 din 17.07.2014, prin care

personalul didactic este obligat să nu admită tratamente și pedepse degradante, discriminarea sub orice formă și aplicarea niciunei forme de violență fizică sau psihică, în pct.7 subpct.1) al Codului de Etică al cadrului didactic, aprobat prin ordinul ministrului educației nr.861 din 07 septembrie 2015, conform căruia în relațiile cu elevii cadrele de conducere, cadrele didactice sunt obligate să respecte și să asigure ocrotirea sănătății fizice și psihice a fiecărui copil prin neadmiterea tratamentelor și pedepselor degradante, a discriminării sub orice formă și aplicării niciunei forme de violență fizică sau psihică; asigurarea protecției fiecărui elev, copil, prin denunțarea formelor de violență fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a elevilor, copiilor, neadmiterea oricăror forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual.

Prin urmare, inculpatul **Musteața Valeri** se învinuiește în faptul că prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, cu indicii de calificare: *tortura, tratament inuman sau degradant, adică cauzarea intenționată a unei dureri și a suferinței fizice sau psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană care acționează cu titlul oficial, acțiuni săvârșite cu bună știință asupra unui minor.*

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, aceasta în termen a fost contestată cu apel de către procurorul în procuratura raionului Rîșcani, Olga Gaugaș care a solicitat admiterea acestuia, casarea totală a sentinței judecătoreiei Drochia, sediul Rîșcani din 28.12.2022, emisă în privința inculpatului Musteața Valeri *****, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acesta să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal stabilindu-i inculpatului Musteața Valeri ***** pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul educației pe un termen de 5 ani, iar potrivit art. 90 din Codul penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

La fel, a solicitat încasarea de la Musteața Valeri ***** în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal în sumă de 2182 lei (320 lei - costul expertizei medico-legale în privința părții vătămate ***** și 1862 lei-costul efectuării expertizei psihiatrico-psihologică din 13.06.2020).

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea, netemeinicia și caracterul nemotivat al sentinței ce sfidează flagrant și grav normele naționale și internaționale, menționând, că cauza penală a fost examinată în procedura generală, inculpatul Musteața Valeri vina în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu a recunoscut-o.

A reiterat faptul că în timpul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a orientat instanța judecătorească la condamnarea inculpatului Musteața Valeri de

săvârșirea infracțiunii prevăzute de 166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul educației pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei de închisoare pentru o perioadă de probațiune de 5 ani și încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2182 lei.

Indică că sentința în cauză este exemplul unei sentințe extrem de ilegale și reprezintă, de fapt, un act de injustiție în materie penală, or, conform art.384 alin.(3), (4) CPP, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Consideră că instanța greșit a concluzionat că acțiunile incriminate lui Musteața Valeri nu întrunesc elementele infracțiunii, din motivul că: elevul ***** nu poate fi victima infracțiunii de tortură; profesorul Musteața Valeri nu este subiectul infracțiunii de tortură, reținând faptul, că hotărârea instanței judecătorești din 28.12.2022 este ilegală, or, instanța contrar principiilor care dictează desfășurarea unui proces penal, nu a dat apreciere justă și corectă faptei comise de către Musteața Valeri sub aspect probant, inclusiv sub aspectul încadrării juridice, prin urmare, nefiind invocate motive legale pe care se întemeiază soluția, fiind astfel eronat aplicată legea penală în măsura în care nu este atins scopul legii penale.

Din acest punct de vedere, acuzatorul de stat consideră că sentința de achitare din 28.12.2022, emisă în cauza penală privind învinuirea lui Musteața Valeri ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal necesita a fi casată, din motiv că nu este legală, întemeiată, motivată și capabilă să restabilească echitatea socială, inclusiv să contribuie la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către făptuitor cât și de către alte persoane.

De asemenea, a indicat la faptul că inculpatul Musteața Valeri *****, a fost deferit justiției fiind acuzat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, care și-a găsit confirmarea atât în cadrul urmăririi penale, cât și pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată. Pe de altă parte, este recunoscut faptul că o persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de legislația procesual penală într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, însă în sensul art.1, art.23, art.28, art.252, art.254, art.385 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art.2, art.50, art.51, art.52 și art.61 Cod penal, judecătorul sau completul de judecată investit cu soluționarea cauzei penale, trebuie să țină cont de toate chestiunile de fapt și de drept, pentru a asigura o bună desfășurare a judecării cauzei penale, drepturile și libertăților tuturor participanților procesului penal,

inclusiv să adopte o hotărâre judecătorească legală pentru a restabili echitatea socială, inclusiv pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea făptuitorului cât și a altor persoane, așa încât să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei, care de altminteri ar reprezenta un eșec al autorităților judiciare în procesul de descurajare efectivă a unor astfel de încălcări grave pentru societate.

În atare împrejurări, apreciază ca fiind regretabil că instanța de fond, a interpretat eronat atât circumstanțele cauzei penale cât și prevederile legale, ignorând argumentele acuzatorului de stat cu privire la recunoașterea vinovăției inculpatului Musteața Valeri ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de 166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, or măsurile aplicate de către stat pentru a preîntâmpina faptele de tratament inuman sau degradant, ar trebui să fie eficiente și să includă nu doar măsuri rezonabile pentru a preveni astfel de infracțiuni, de care autoritățile au avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință, ci și descurajarea efectivă a unor astfel de încălcări grave.

În această ordine de idei, acuzatorul de stat consideră că achitarea inculpatului Musteața Valeri ***** învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. a) Cod penal, în raport cu circumstanțele stabilite în ședința de judecată, reprezintă o hotărâre, care sfidează încrederea persoanelor, inclusiv a victimelor infracțiunii, în actul de justiție, or sentința din 28.12.2022, emisă de instanța de fond nu este capabilă să realizeze scopul legii penale.

Consideră că sentința instanței judecătorești din 28.12.2022, în cauza penală privind învinuirea lui Musteața Valeri ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, nu cuprinde motive legale, certe și suficiente, care ar argumenta hotărârea de achitare a inculpatului din considerentul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Apreciind circumstanțele de fapt ale cauzei penale, raportat la dispozițiile art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, constată că argumentarea instanței judecătorești din partea descriptivă a sentinței: *”că nici victima infracțiunii imputate inculpatului, nici inculpatul Musteața Valeri nu dețin calitățile speciale prevăzute de lege, necesare pentru încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul art.166¹ din Codul penal”*, nu este concludentă, or instanța, nu a efectuat o analiză completă și justă a prevederilor legale relevante cauzei penale, astfel încât, judecătorul la soluționarea cauzei penale, nu a intrat în esența circumstanțelor de fapt și de drept, fapt care constituie o încălcare a scopului procesului penal în ansamblu.

Sub acest aspect, a reținut și faptul că instanța judecătorească nu a indicat în sentința judecătorească în baza căror raționamente juridice a ajuns la concluzia precum că, Musteața Valeri activând în temeiul ordinului nr.44-p din 01.09.2009 în calitate de profesor de educație fizică, nu este subiect al infracțiunii prevăzute de

art.166¹ Cod penal și prin urmare nu poartă statut de persoană care acționează cu titlu oficial.

În contextul dat menționează și faptul că personalul didactic, personalul științific și personalul științifico-didactic din cadrul tuturor tipurilor de instituții de învățământ sunt subiecți speciali (persoanele care acționează cu titlu oficial) ai componentelor de infracțiune (atât tortura, cât și tratamente inumane sau degradante) prevăzute de art.166¹ Cod penal, inclusiv conform orientării practicii judiciare, dezvoltată în deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție (conform cărora, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a menținut soluțiile instanței de apel, prin care a fost constatată vinovăția persoanelor, în baza art.166¹ Cod penal, stabilind că, personalul didactic este subiect special al componentei infracțiunii nominalizate.

De asemenea, consideră că instanța judecătorească a ignorat vehement, principiile stabilite la nivelul Consiliului Europei {Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei CM/Rec 2009 privind strategiile naționale integrate pentru protecția copiilor împotriva violenței pct.1, compartimentul obligațiile statului), potrivit cărora, toți copiii au dreptul de a fi apărați contra oricăror forme de violență fizică sau mentală, contra oricărui prejudiciu sau abuz, neglijare sau tratament neglijent, maltratări sau exploatare, inclusiv abuzul sexual, câtă vreme se află în grija părintelui/părinților, a tutorei legal sau a oricărei alte persoane care are copilul în grijă.

În contextul acestor raționamente, a subliniat că statul are responsabilitatea primordială de a apăra drepturile copilului și de a proteja toți copiii din jurisdicția sa de orice formă de violență, inclusiv formele de violență școlară, oricât de ușoară, în orice moment și în orice context.

Reține faptul că urmează a fi precizat că, din cuprinsul sentinței judecătorești, reiese că instanța judecătorească s-a limitat doar la transcrierea unor definiții generale din literatura de specialitate, a elementelor componente ale infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, fără a da o apreciere de fapt și de drept a acțiunilor inculpatului Musteața Vaieri prin prisma dispozițiilor Codului penal, a Convenției Drepturilor Omului, inclusiv jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În atare circumstanțe reține că articolul 35 alin.(4) din Constituție stabilește cu valoare de principiu fundamental că învățământul de stat este gratuit.

Reieșind din prevederile art.15 al Codului educației, adoptat prin Legea nr.152 din 17.07.2014, în conformitate cu structura învățământului, instituțiile de învățământ se clasifică după cum urmează: a) instituție de educație antepreșcolară-creșă, centru comunitar de educație timpurie; b) instituție de învățământ preșcolar-grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie; c) instituție de învățământ primar-școală primară; d) instituție de învățământ secundar, ciclul I-

gimnaziu; e) instituție de învățământ secundar, ciclul II-liceu; f) instituție de învățământ general cu programe combinate-complex educațional (școală primară-grădiniță, gimnaziu-grădiniță); g) instituție de învățământ profesional tehnic secundar-școală profesională; h) instituție de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar-colegiu; i) instituție de învățământ profesional tehnic cu programe combinate-centru de excelență; j) instituție de învățământ secundar vocațional de arte, sport etc.-școală; k) instituție de învățământ superior-universitate, academie de studii, institut, școală superioară, școală de înalte studii etc.; l) instituție specializată de învățământ de formare continuă-institut; m) instituție de învățământ extrașcolar-școală (de arte: arte plastice, muzică, teatru; de sport etc.), centru de creație, club sportiv; n) instituție de învățământ special-instituție specială, școală auxiliară. (3) în funcție de tipul de proprietate, instituțiile de învățământ se clasifică după cum urmează: a) instituție de învățământ publică; b) instituție de învățământ privată.

În acest context, a mai notat, că potrivit art.21 din Codul Educației, (1) instituțiile publice de educație timpurie (educație antepreșcolară și învățământ preșcolar) și de învățământ extrașcolar (de nivel local) sânt înființate, reorganizate\lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, instituțiile publice de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar (de nivel raional) sânt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura buna funcționare a acestor instituții în conformitate cu regulamentele și standardele aprobate de Ministerul Educației și Cercetării. (2) Autoritățile administrației publice locale fondatoare sânt obligate să stabilească districte școlare pentru fiecare instituție publică de învățământ preșcolar, instituție de învățământ primar și/sau gimnazial. (3) Instituțiile publice de învățământ special\de învățământ profesional tehnic sânt înființate, reorganizate și lichidate la inițiativa fondatorilor, cu aprobarea Guvernului. (4) Instituțiile de învățământ private de toate nivelurile pot fi înființate, reorganizate și lichidate în modul prevăzut de legislația civilă și de prezentul cod.

Mai arată că în conformitate cu prevederile art.14 din Codul Educației, (1) Procesul de învățământ se desfășoară în baza standardelor educaționale de stat, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a instituției de învățământ. (2) Durata anului de studiu, a stagiilor de practică, a sesiunilor de examene și a vacanțelor se stabilește pentru fiecare nivel de învățământ prin planul-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

Din normele menționate mai sus este evident că toate instituțiile de învățământ sunt subordonate Ministerului Educației din punct de vedere al implimentării politicilor educaționale naționale.

Din dispoziția art.4 alin.(1) din Codul educației, rezultă că educația reprezintă o prioritate națională. În conformitate cu alin.(2) lit.a) al aceluiași articol, prin politica sa în domeniul educației, statul asigură dreptul fundamental la educație, indispensabil pentru exercitarea celorlalte drepturi ale omului.

În această ordine de idei, ținând cont de prevederile legislației naționale, care sunt clare, previzibile în aplicare și nu contravin Convenției Europene, acuzatorul atestă că între noțiunea de ”instituție publică și privată de învățământ” și noțiunea de ”exercițiu al autorității statului” există raportul de parte-întreg și, respectiv, cadrele didactice sunt executorii primari și direcți (ca fiind prima verigă) ai autorității statului în instituția de învățământ, deoarece statul le-a delegat să fie cei care pun în aplicare directă politica sa în domeniul educației, or, o altă abordare ar lipsi de sens și utilitate toate actele adoptate pe acest domeniu. Întreg procesul instructiv-educativ care derulează într-o instituție publică și privată de învățământ este opera și responsabilitatea statului, iar corpul (personalul didactic) este mecanismul care a fost investit cu atribuții de a pune în aplicare această sarcină complexă-executarea în concret a politicii în domeniul educației.

Mai mult de atât, reieșind din prevederile art.13 al Codului educației, menționează că (1) învățământul obligatoriu începe cu grupa pregătitoare din învățământul preșcolar și se finalizează cu învățământul liceal sau învățământul profesional tehnic secundar și postsecundar. (2) Obligatorietatea frecventării învățământului obligatoriu încetează la vârsta de 18 ani. (3) Responsabilitatea școlarizării obligatorii a copiilor cu vârsta de până la 16 ani revine părinților sau altor reprezentanți legali și autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea. (4) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării elaborează, aprobă și monitorizează respectarea regulamentelor de școlarizare obligatorie a copiilor de vârstă școlară.

Prin urmare, în ipoteza în care legislația națională, evidențiată mai sus, prevede expres că, o parte impunătoare a procesului de învățământ este obligatorie, adică acei vizați (copiii, elevii, după caz-studenții) sunt școlarizați sub auspiciile unor acte decizionale obligatorii și în baza unor proceduri operaționale obligatorii ce emană de la autoritățile statului, ceea ce în mod clar determină și o obligație negativă de abținere de la anumite acțiuni față de persoanele care intră în sfera de protecție oferită de stat.

În virtutea prevederilor art.15 alin.(1) lit.d) din Codul educației, instituție de învățământ secundar, ciclul I-gimnaziu, constituie o parte componentă a sistemului național de învățământ și își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile

prezentului cod, iar standardele educaționale de stat sunt obligatorii și pentru această categorie de instituții de învățământ.

Reieșind din aceste prevederi, reiterează faptul că gimnaziul "Vasile Bogdan" din s. *****, făcând parte din sistemul național de educație, conform prevederilor art.4 al Codului educației, realizează funcția statului de a asigura dreptul fundamental la educație, implementarea mecanismului de bază de formare și dezvoltare a capitalului uman, realizarea idealului și a obiectivelor educaționale, formarea conștiinței și identității naționale, promovarea valorilor general-umane ale societății.

Respectiv, arată că angajații ce activează în asemenea instituții de învățământ, în virtutea atribuțiilor funcționale, sunt persoane investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor statului în domeniul educației, ceea ce le acordă acestora statutul de persoane care acționează cu titlu oficial, oferindu-le totodată și calitatea de subiecți ai infracțiunii prevăzute la art.166¹ Cod penal.

Subliniază și faptul că conform art.6 din Legea nr.338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, statul ocrotește inviolabilitatea persoanei copilului, protejându-l de orice formă de exploatare, discriminare, violență fizică și psihică, neadmițând comportarea plină de cruzime, grosolană, disprețuitoare, insultele și maltratările.

Consideră ca fiind greșită aprecierea instanței judecătorești, precum că inculpatul Musteața Valeri, fiind profesor de educația fizică nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod penal, întrucât nu ar fi persoană care acționează cu titlu oficial, deoarece, în cazul de față, profesorul Musteața Vaieri (învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal și elevul minor ***** (victima infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, se aflau într-un raport educațional, întemeiat pe legislația națională, în care participanții au drepturi și obligații reciproce stabilite prin actele normative elucidate mai sus, astfel că profesorul realizează atribuțiile care reies din politica de stat în domeniul educației, având obligații și responsabilități, inclusiv de a se abține de la acțiuni agresive în privința elevilor pe care îi instruește în acest raport educațional, având astfel statut de persoană care acționează cu titlu oficial.

În contextul acestor raționamente, a reținut faptul, că potrivit art.20 alin.(3) din Codul educației, instituțiile de învățământ general poartă răspundere pentru respectarea drepturilor și pentru securitatea vieții și sănătății copiilor și elevilor în timpul aflării acestora în cadrul instituției.

Astfel, faptul că Musteața Valeri, deținând funcția de profesor de educație fizică în temeiul ordinului nr.44-p din 01.09.2009, la data de 13 noiembrie 2019, aproximativ la ora 12:40, în timpul lecției de educație fizică cu elevii clasei a 8-a, aflându-se pe coridorul gimnaziului, vizavi de sala sportivă, unde elevii au fost aliniați, avându-l în ocrotire și instruire pe elevul minor *****, cu care se afla într-

un raport educațional, îi conferă acestuia statut de persoană care acționează cu titlu oficial, or, profesorul poartă răspundere pentru respectarea drepturilor și pentru securitatea elevului în timpul aflării acestuia în cadrul instituției, cu atât mai mult că acesta era antrenat la ore de instruire, pe care o desfășura.

Consideră că urmează de ținut cont că, acțiunile inculpatului Musteața Valeri, în prezenta elevilor, prin care a admis și a aplicat violența psihică și fizică față de minorul *****, care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, manifestată prin strigăte în adresa lui *****, aplicarea a 3 lovituri cu palma după cap și împingerea din spate în biroul directorului gimnaziului, au fost întreprinse împotriva elevului minor *****, anume în timpul lecției de educație fizică cu elevii clasei a 8-a, în timp de îl avea în ocrotire și instruire, fapt care nu a fost apreciat de către instanța judecătorească.

În acest context, jurisprudența CtEDO este clară în ceea ce privește faptul că, obligația pozitivă capătă o relevanță sporită în contextul unui serviciu public important de genul învățământului primar, autoritățile școlare fiind obligate să protejeze sănătatea și bunăstarea elevilor și îndeosebi a copiilor tineri, care sunt în special vulnerabili și se află sub controlul exclusiv al acestor autorități.

Reieșind din modul de înființare și funcționare a instituțiilor publice și private de învățământ, dar și natura și importanța deosebită a atribuțiilor puse în seama personalului didactic, personalului științific și personalului științifico-didactic din cadrul acestor instituții de învățământ, aceștia dobândesc caracter oficial.

Având ca premisă cele enunțate supra, a subliniat și faptul că instituțiile publice de învățământ sunt înființate de către autoritățile administrației publice locale, sau după caz Guvern, sau cu aprobarea Guvernului, iar toate instituțiile de învățământ sunt subordonate Ministerului Educației, astfel din cauza modului de instituire a activității exercitate și a obligațiilor și atribuțiile acestora, iar din considerentul dat, ca subiecți speciali (persoanele care acționează cu titlu oficial) ai componentelor de infracțiune (atât tortura cât și tratamente inumane sau degradante) prevăzute de art.166¹ din Codul penal, pot fi persoanele care fac parte din personalul didactic, personalul științific și personalul științifico-didactic din cadrul tuturor tipurilor de instituții de învățământ.

În continuare, a mai menționat și faptul că instanța judecătorească a indicat în partea descriptivă a sentinței: "...instanța consideră că, persoanele care execută atribuții pur profesionale (de exemplu medicii, cadrele didactice, casierii etc.) nu sunt persoane publice, întrucât îndeplinirea acestor atribuții nu sunt producătoare de efecte juridice adică nu poate da naștere, modifica sau stinge raporturi judiciare", argumentare care o apreciază ca fiind lipsită de sens, fiind preluată din literatura de specialitate, fără a se da o apreciere obiectivă, fapt care indică că instanța judecătorească nu a delimitat statutul de persoană publică față de persoana

care acționează cu titlu oficial, omisiune și încălcare gravă în raport cu principiile procesului penal și drepturile părții vătămate minore, or, Musteața Valeri, a fost învinuit anume că fiind persoană care acționează cu titlul oficial, la data de 13.11.2019, aproximativ la ora 12:40, în timpul lecției de educație fizică cu elevii clasei a 8-a, aflându-se pe coridorul gimnaziului, vizavi de sala sportivă, unde elevii au fost aliniați, avându-l în ocrotire și instruire pe elevul minor Periu Vladimir, a.n.26.04.2005, acționând intenționat, urmărind scopul de a-l pedepsi pentru conflictul verbal avut loc recent la începutul lecției, de a-l intimida și înjosi în prezența colegilor de clasă, având posibilitatea să înțeleagă caracterul prejudiciabil și consecințele faptei sale, în mod conștient, în prezența elevilor, a admis și a aplicat violența psihică și fizică față de minorul *****, care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, manifestată prin strigăte în adresa lui *****, aplicarea a 3 lovituri cu palma după cap și împingerea din spate în biroul directorului gimnaziului și nicidecum că, ar fi deținut statut de persoană publică.

Mai mult ca atât, arată că instanța judecătorească a făcut trimitere în textul sentinței la prevederile art.123¹ din Codul penal, care de altfel, definește noțiunea de persoană publică străină și funcționarul internațional, ceea ce dovedește suplimentar asupra aplicării greșite a legislației relevante cazului.

Acuzarea concluzionează că instanța, elementar nu a înțeles că procurorul a incriminat inculpatului o infracțiune comisă în calitate de persoană care acționează cu titlu oficial și nicidecum în calitate de persoană publică sau publică străină.

Subsecvent, consideră ca lipsită de orice raționament logic și juridic motivarea instanței judecătorești: ”...deși legislația națională nu definește noțiunea de persoană care acționează cu titlu oficial, totuși prin persoană care acționează cu titlul oficial trebuie de înțeles persoana care deși nu este o persoană publică și nu este nici o persoană cu funcție de răspundere, nici persoană cu funcție de demnitate publică, însă acționează cu titlu oficial...”, or instanța judecătorească, definește persoana care acționează cu titlul oficial, fără a ține cont de legislația națională, precizând că aceasta este alta decât persoana publică, dar care acționează cu titlu oficial. Argumentarea respectivă indicată în partea descriptivă a sentinței, generează incertitudine și neclaritate privind înțelesul corect de către instanța judecătorească a termenului de persoană care acționează cu titlu oficial, inclusiv asupra aprecierii juste a circumstanțelor cauzei penale, fapt care a generat consecințe juridice inoportune.

Mai mult ca atât, reiterează și faptul că instanța judecătorească a făcut trimitere în partea descriptivă a sentinței judecătorești, la practica judiciară: ”la emiterea sentințelor în ce privește ca subiectul infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod penal deciziile Curții Supreme de Justiție nr.lra-1398/2017, lra-1378/2020 și decizia Curții de Apel Bălți nr. 1 a-1-858/2020”, de altfel, fără a indica circumstanțele concrete ale cauzelor, fapt prin care a ignorat în ansamblu sistemul

de drept al Republicii Moldova, principiul legalității procesului penal și independenței judecătorului, or, judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

Totodată, indică și la faptul că instanța de loc nu a argumentat concluziile sale că elevul clasei a 8-a al gimnaziului "Vasile Bogdan" din s. *****, *****, a.n.2005, nu poate fi victima acțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant. Această presupunere (ipoteză), chiar inovație a instanței de judecată a rămas la un stadiu incipient, fără a fi măcar cumva argumentat, fapt care, pentru ceea ce se pretinde a fi un act de justiție, este absolut inadmisibil.

Ca o concluzie la cele învederate, a rezumat că instanța, în cazul din speță, complet eronat, ilegal și inacceptabil a apreciat circumstanțele de drept și de fapt; instanța, practic prin sentința ilegală în cauză, și-a asumat rolul de apărător al inculpatului, constatând din oficiu lipsa subiectului și victimei infracțiunii de tratament inuman și degradant; nepermis de mult a fost examinată cauza în instanța de judecată: 30.06.2020- 28.12.2022, perioadă de timp, cât părțile pe dosar au fost, pur și simplu, în situație de incertitudine (fapt care devine mai grav în cazul părților vătămate minore); instanța nu a dat deloc apreciere faptului dovedit cu certitudine și anume: faptul maltratării fizice și aplicării violenței psihice față de minorul ***** (elev al clasei a 8-a) de către profesorul de educație fizică (inculpatul Musteața Valeri), or ce a făcut instanța cu vătămarile corporale ușoare cauzate minorului *****? Acest fapt însăși instanța nu-l ignoră. Elementar, chiar dacă a admis presupunerile eronate referitor la victima și subiectul infracțiunii, urma a fi pronunțată o sentință de încetare a procesului penal din motiv că fapta constituie o contravenție (art.69 și art.78 din Codul contravențional). Neadoptarea, elementar, a unei astfel de sentințe confirmă supoziția că instanța de judecată a încălcat inclusiv principiul imparțialității. Și dacă de luat ca jurisprudență această sentință, atunci faptele profesorilor de maltratare fizică și psihică a elevilor devin normalitate și capătă caracter de legalitate.

Arată că instanța și-a permis revictimizarea părții vătămate admitând practic toate cererile apărării, dar, apogeul a fost admiterea și dispunerea expertizei medico-legale psihiatrico-psihologice în comisie la care a fost supus minorul (parte vătămată minoră pe infracțiune de tratament inuman și degradant), expertiză care integral a confirmat expertizele anterioare. În pofida acestui fapt, partea vătămată minoră, mama acestuia (reprezentantul legal) au fost supuși neîntemeiat unor revictimizări. Paradoxul, însă, având toate aceste expertize, având pe deplin confirmate vătămarile ușoare ale integrității corporale, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihologice, constatând cu certitudine că inculpatul a cauzat aceste vătămări, instanța nu le-a dat nici o apreciere din punct de vedere juridic.

De asemenea, în termen sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către reprezentantul legal al părții vătămate minore Stici Stela, care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței judecătoreiei Drochia, sediul Rîșcani din 28.12.2022, emisă în privința inculpatului Musteața Valeri *****, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acesta să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Codul penal stabilindu-i inculpatului Musteața Valeri *****, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul educației pe un termen de 5 ani, iar potrivit art.90 din Codul penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea sentinței instanței de fond or instanța nu a ținut cont de legislația Republicii Moldova și de probele cauzei penale, fapt prin care a făcut o injustiție, menționând că cauza penală a fost examinată în procedura generală, inculpatul Musteața Valeri vina în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu a recunoscut-o.

În susținerea poziției sale a invocat următoarele:

- faptul că Musteața Valeri la 13.11.2019 în timpul lecției de educație fizică, public, l-a lovit și l-a umilit verbal pe fiul ei, *****, a.n.2005, este dovedit prin declarațiile fiului și ale elevilor din clasă, care au fost audiați în instanța de judecată;

- achitându-l pe Musteața Valeri, instanța apreciază acțiunile agresive ale ultimului în privința feciorului său ca fiind legale;

- acțiunile lui Musteața Valeri în privința fiului său, manifestate prin lovituri după cap, înjosire verbală făcută în public, calificate ca vătămări corporale ușoare (stres emoțional) nu au fost apreciate de către instanță ca o încălcare a legii;

-consideră că dacă Musteața Valeri este profesor și soția lui este director în gimnaziul "V. Bogdan" din s. *****, unde a avut loc conflictul, el nu are dreptul să își bată joc de copii atât fizic, cât și psihologic.

- Musteața Valeri a avut un comportament agresiv față de elevii minori, față de ea ca părinte, față de reprezentanții Asistenței sociale și protecție a copilului care au și îndreptat plângerea ei către Procuratură, după ce au efectuat un control în comisie la gimnaziul unde activează Musteața Valeri;

- reieșind din logica și "dreptatea" făcută de judecătorul instanței de fond, Musteața Valeri, ca profesor, în timpul lecțiilor, are dreptul să lovească și să umilească pe orice elev. Fiul ei, *****, a suferit atât traumă fizică (după lovituri îl dureau capul și, de către directoare, i s-au dat pastile de durere de cap), cât și traumă psihică, emoțională, fapt dovedit de către medici experți și a fost nevoit să urmeze tratament timp de 30 de zile (a băut pastile și a frecventat 5 vizite la psiholog).

- ea, ca mamă, nu a fost anunțată de către administrația gimnaziului despre cele întâmplate la 13.11.2019 cu feciorul ei și nu a fost chemată la școală. Chiar dimpotrivă, dna director, Musteața Valentina, a încercat să ascundă cele săvârșite de către soțul ei, Musteața Valeri, manipulându-l pe *****, spunându-i să nu spună acasă despre cele întâmplate la școală, deoarece aceasta poate să o afecteze negativ.

- Musteața Valeri a fost ilegal achitat. Având așa sentință la mână, el va continua comportamentul său violent față de copii. La fel, reieșind din sentința din 28.12.2022, el nu poate fi pedepsit pentru maltratarea și umilința elevilor.

Procurorul Lilia Prisacari în ședința instanței de apel a susținut pe deplin cererea de apel înaintată de acuzatorul de stat împotriva sentinței judecătoreiei Drochia sediul Rîșcani din 28.12.2022, motivele fiind ilegalitatea sentinței or, prin soluția instanței de fond Musteața Valeriu a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Consideră că sentința în cauză este neîntemeiată or, în soluția adoptată instanța a concluzionat că partea vătămată minoră ***** și inculpatul-profesorul Musteața Valeri nu sunt subiecți ai infracțiunii incriminate. Cu argumentele instanței nu este de acord consideră că instanța a făcut o apreciere nejustă a materialelor cauzei, fiind ignorate probele care au fost prezentate de partea acuzării, astfel incorect ajungând concluzia de a achita inculpatul de la comiterea infracțiunii prevăzute la art.166¹ alin.(2) lit.a) CP-tortură și tratament inuman și degradant cu cauzarea a unei dureri și suferințe psihice și fizice în privința unui minor.

A susținut pe deplin cererea de apel înaintată de acuzatorul de stat solicitând admiterea acestuia pe motivele invocate, casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii potrivit modului stabilit pentru instanța de fond prin care acesta să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal stabilindu-i lui Musteața Valeri pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul educației pe un termen de 5 ani, iar potrivit art.90 CP a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de 5 ani.

La fel, a solicitat încasarea de la Mustăță Valeri în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal în sumă de 2182 lei (320 lei costul expertizei medico-legale în privința părții vătămate ***** și 1862 costul efectuării expertizei psihiatrico-psihologie din 15.06.2020).

La fel, a susținut pe deplin cererea de apel declarată de reprezentantul legal al reprezentantului legal al părții vătămate minore Stici Stela solicitând admiterea acesteia.

A mai indicat că circumstanțele comiterii infracțiunii au fost probate, inclusiv și prin declarațiile părții vătămate *****, declarațiile martorilor care au

fost audiați și prin probele care au fost verificate în instanța de apel, probe care coroborează între ele și cu raportul de expertiză medico-legală, psihiatrico-psihologică. Astfel, ***** a suportat o traumă psihologică, manifestată prin stare afectivă depresivă, ce implică tensiunea interioară, neliniște, diminuarea stimei de sine, prezența sentimentelor de culpabilitate. Ținând cont și de raportul de expertiză judiciară, prin care s-a constatat reacție neurotică de stres, care a putut apărea în urma unei agresiuni fizice prin aplicarea loviturii cu mâna-palma peste cap.

Consideră că apelurile declarate de către procuror și de către reprezentatul legal al părții vătămate minore sunt motivate, temeiurile invocate în aceste apeluri le susține, nefiind de acord cu sentința instanței de fond și cu argumentarea expusă în sensul că inculpatul fiind profesor de educație fizică, nu ar fi subiect al infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal.

Reprezentantul legal al părții vătămate minore, Stici Stela în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel declarată pe caz, precum și cererea de apel a procurorului solicitând admiterea acestora.

Partea vătămată ***** în ședința instanței de apel a susținut poziția reprezentantului său legal Stici Stela.

Inculpatul Musteața Valeri în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel declarate de acuzatorul de stat și reprezentantul legal al părții vătămate minore Stici Stela, menționând că se consideră nevinovat susținând poziția apărătorului său.

Avocatul Duca Denis în interesul inculpatului Musteața Valeri în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererilor de apel declarate de reprezentantul legal al părții vătămate Stici Stela și procuror, menționând că instanța de fond corect a descris motivele achitării lui Musteața Valeri. La fel, a invocate și faptul că instanța de fond a făcut o analiză amplă a tuturor circumstanțelor, iar în apelurile invocate nu au fost prezentate motive ce ar fi temeinice și ar putea fi luate în considerare la o casare a sentinței emise de instanța de fond. A pledat pentru menținerea sentinței instanței de fond prin care clientul său a fost achitat de învinuirea în baza art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal.

La etapa susținerilor verbale a indicat că acuzatorul solicită ca Musteața Valeri să fie atras la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută la art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, iar în cazul în care instanța nu va constata faptul infracțiunii, ultimul să fie atras la răspundere contravențională conform art.69 și art.78 Cod contravențional. Menționează că însăși învinuirea înaintată și elementele din învinuire sunt anume pentru încadrarea în câmpul contravențional, însă aceasta nu a fost probată prin probele care au fost anexate la materialele cauzei. Cu referire la elementul principal al infracțiunii, a menționat că profesorul de educație fizică poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod

penal, însă CSJ a examinat recursul în interesul legii prin care a constatat că nu poate fi profesor de educație fizică subiect activ al infracțiunii respective și a respins argumentele autorului recursului în acest sens. Astfel, consideră sentința primei instanțe una motivată, întemeiată și urmează a fi menținută fără modificări.

În vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecarea cauzelor în ordine de apel, prin încheierea protocolară din 29.03.2023 a fost admis demersul procurorului privind reluarea cercetării judecătorești cu audierea martorilor Lungu Corneta, directorul adjunct al Liceului, diriginta clasei *****, audierea inculpatului și cercetarea suplimentară a probelor scrise.

Astfel, fiind audiat la data de 09.11.2023 în ședința instanței de apel **martorul** *****a declarat, că Musteața Valeri îi este cunoscut, fiind colegi de serviciu. Declarațiile depuse în instanța de fond le susține. Nu ține minte detalii referitor la faptul dacă copilul plângea sau nu când a intrat în cabinetul directorului. A indicat că este profesor de limbă română, director adjunct pentru instruire, iar ***** este elevul ei. Declarațiile de la f.d.80-81-83-84, vol. II le susține. De asemenea a indicat că copilul a venit enervat și a început să plângă, acest copil nu a creat probleme, este cuminte, totodată și profesorul este bun.

La fel fiind audiat la data de 09.11.2023 în ședința instanței de apel **martorul** ***** a declarat că inculpatul Musteața Valeri îi este cunoscut, nu sunt în relații de rudenie, fiind colegi de serviciu. A susținut declarațiile depuse în instanța de fond, iar părții vătămate i-a fost profesoară de limbă franceză și dirigintă. A susținut declarațiile de la f.d. 80-81, vol.II. A menționat că după conflict partea vătămată se comporta adecvat, nu lipsea de la lecțiile de educație fizică conduse de Musteața Valeri, totodată relațiile între ei erau tensionate. A mai declarat că nu a tachinat partea vătămată ***** cu careva întrebări și nici cu elevii nu a discutat referitor la conflictul ce a avut loc.

De asemenea **partea vătămată** ***** fiind audiat la data de 18.01.2024 în instanța de apel a declarat, că inculpatul Musteața Valeri îi este cunoscut, fiind în relații profesor-elev și anume fiindu-i profesor de educație fizică, menționând, că susține declarațiile depuse în instanța de fond și anume de la f.d.40-43 vol. II, totodată indicând că a trecut expertiza psihologică, la moment neavând careva suferințe psihologice sau stres. A avut aceste stări după conflictul respectiv, care se manifesta prin nedorința de a merge la gimnaziu pentru a nu fi criticat. A mai menționat că starea aceasta de stres a durat 1 an 6 luni. A primit și un tratament de la psihiatru sau psiholog. Musteața Valeri l-a lovit acesta fiind adevărul. Pretențiile sale constau în aceea ca inculpatul să recunoască vina, or el este vinovat. A susținut apelul declarat de mama sa în calitate de reprezentant legal al său. A declarat că cuvintele expuse de profesor prin care s-a simțit umilit au fost următoarele: *”nu ai un colț de masă în casă să-ți faci temele; oameni ca tine nu au dreptul să intre în biserică și mănăstiri; este un needucat”*.

Fiind audiat în ședința instanței de apel **inculpatul Musteața Valeri** a refuzat de a da declarații, susținând ceea ce a declarat anterior.

De asemenea, au fost cercetate suplimentar probele scrise ale cauzei penale:

- ordonanță din 06.12.2019 privind începerea urmăririi penale (f.d.1, vol. I);
- proces-verbal din 21.11.2019 de sesizare despre săvârșirea infracțiunii (f.d.8, vol. I);
- plângerea depusă de Stici Stela în interesul părții vătămate minore ***** (f.d.12, vol.I);
- ordin din 15.11.2019 (f.d.14, vol.I);
- certificat de naștere în copie a părții vătămate ***** (f.d.18, vol.I);
- înscris **ce aparține psihologului (f.d.36, vol. I)**;
- raport de evaluare psihologică a lui ***** elaborat la solicitarea Procuraturii r-lui Rîșcani (f.d.39-40, vol.I);
- orarul claselor a V- IX-a a gimnaziului ”Vasile Bogdan”, Șaptebani în anul școlar 2019-2020 (f.d.44-45, vol.I);
- extras din ordinul cu privire la angajarea lui Musteața Valeri în funcție de profesor de educație fizică (f.d.46, vol. I);
- proces-verbal din 29.11.2019 de cercetare la fața locului (f.d.47-48, vol.I);
- foto-tabel, anexă la procesul-verbal (f.d.50-57, vol.I);
- raport de expertiză judiciară din 24.01.2020 efectuată în baza documentelor în privința lui ***** (f.d.145-146, vol.I);
- raport de expertiză psihiatrico-psihologică din 15.06.2020 în privința părții vătămate ***** (f.d.159-162, vol.I),
- confirmare din 19.02.2020 în privința psihologului (f.d. 26, vol. II);
- declarațiile părții-vătămate ***** (f.d.40-43, vol. II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.44-46, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.55-56, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.57-58, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.63, vol.II);
- declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate Stici Stela (f.d.64-67, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.74-76, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.77-79, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.80-81, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.82-84, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.104-106, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.107-108, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.130, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.131-132, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d. 133-134, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.135-136, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.137, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.143-145, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.151, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.152, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.153-155, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.160-163, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.169, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.170, vol.II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.171-175, vol.II);
- declarațiile inculpatului Musteața Valeri (f.d.179-185, vol.II);
- raport de corectare a greșelilor la raportul de expertiză judiciară din 24.01.2020 (f.d.195, vol.II);
- declarațiile martorului-medic legist la Centrul de Medicină Legală ***** (f.d.197-199, vol. II);
- declarațiile martorului ***** (f.d.19-21, vol.III);
- declarațiile martorului ***** (f.d.22-24, vol.III);
- declarațiile suplimentare ale martorului ***** (f.d.25, vol. III);
- declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate-Stici Stela (f.d.26, vol.III);
- raport de

expertiză judiciară din 15.12.2021 (f.d.88-105, vol.III); -scala de evaluare a simptomelor (f.d.112-134, vol.III).

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apeluri prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de procurorul în Procuratura r-lui Rîșcani, Olga Gaugaș și a reprezentantului legal al părții vătămate minore, Stici Stela urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.415 alin.(1) p.1 lit.c) CPP RM, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat;*

Colegiul penal constată că, judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, la analiza alegațiilor apelanților Colegiul penal constată că probele la care a făcut referire acuzatorul, nu demonstrează vina inculpatului în fapta incriminată, apelurile neconținând argumente întemeiate, iar afirmațiile expuse fiind contradictorii circumstanțelor stabilite.

Astfel, în susținerea soluției de achitare a inculpatului Musteața Valeri de învinuirea în baza art.166¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de apel va rămâne solidară cu soluția emisă de instanța de fond în aspectul în care cu referire la încadrarea juridică a reținut că inculpatul Musteața Valeri se învinuiește în faptul că prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.166¹ alin. (2) lit.a) Cod penal, cu indicii de calificare: *tortura, tratament inuman sau degradant, adică cauzarea intenționată a unei dureri și a suferinței fizice sau psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, **de către o persoană care acționează cu titlul oficial**, acțiuni săvârșite cu bună știință asupra unui minor*, chestiune ce urmează să fie în coroborare cu prevederile art.385 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, conform căror de către instanța de judecată urmează a se soluționa obligatoriu chestiunile în consecutivitate, printre care pct.3) *pune în sarcina instanței să stabilească dacă fapta de săvârșirea căreia este învinuită inculpata întrunește elementele infracțiunii*, la speță fiind incidente și prevederile art.52 Cod penal, conform căror (1) *se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.*(2) *Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret*

din prezentul cod, aici în lipsa a cel puțin unui element sau semn principal al componenței de infracțiune, temeiul juridic al răspunderii penale lipsește.

Cu referire la componența infracțiunii prevăzută de art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, faptă incriminată inculpatului Musteața Valeri, instanța de fond obiectiv a reținut, că aceasta (componența de infracțiune) are un caracter multiplu: obiectul juridic special îl formează *relațiile sociale cu privire la demnitatea persoanei*; obiectul juridic secundar îl constituie *relațiile sociale cu privire la integritatea fizică sau psihică a persoanei*, apărute împotriva tratamentului inuman ori degradant, în acest sens, just reținându-se că integritatea fizică sau psihică este lezată ca urmare a cauzării unei dureri sau suferințe fizice or psihice.

Se mai reține și faptul, că *victima* infracțiunii specificate la art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, poate fi și persoana reținută, percheziționată, adusă forțat, supusă unor măsuri de siguranță, supusă tratamentului psihiatric, supusă acțiunii mijloacelor speciale etc.

În acest context Colegiul susține poziția instanței de fond care a reținut, că latura obiectivă a infracțiunii specificate la art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea sau inacțiunea de cauzare a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant; 2) urmările prejudiciabile constând în durerea sau suferința fizică ori psihică; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Relevant și obiectiv în aspectul soluției de achitare emisă în privința inculpatului Musteața Valeri, instanța de fond s-a referit și la practica internațională a înaltei Curți care în cauza Irlanda vs Regatul Unit, a indicat: prin *”tratament inuman”* se înțelege acele acte prin care se provoacă victimei leziuni sau **vii** suferințe fizice sau morale, susceptibile de a-i produce puternice tulburări psihice; prin *„tratament degradant”* se are în vedere tratamentul care-i provoacă victimei sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a o umili, a o înjosi și, eventual, de a-i frânge astfel rezistența fizică și morală.

Tot aici se constată și faptul, că infracțiunea prevăzută de art.166¹ Cod penal este una materială, fiind consumată din momentul producerii durerii sau suferinței fizice ori psihice, durerea fiind reacția psihofiziologică a organismului, produsă ca urmare a unei puternice excitații a terminațiilor nervoase din organele și țesuturile umane, exprimându-se în senzații fizice negative cu grad variat de pronunțare, iar *”suferința”* nu este altceva decât trăirile negative profunde, condiționate de excitanți fizici sau psihici, cele două noțiuni fiind strâns legate între ele, or suferința fizică se poate exprima nu doar în durerea propriu zisă, dar și în starea fizică proastă cu caracter extenuant, determinată de foame, sete, răcirea corpului, etc.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.166¹ alin.(1) Cod penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

La alegațiile procurorului apelant instanța de apel reiterează faptul, că **subiectul** infracțiunii prevăzute la art.166¹ alin.(1) Cod penal este persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani. În afară de aceasta, subiectul infracțiunii în cauză trebuie să aibă una din următoarele calități speciale: 1) persoană publică; 2) persoana care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice; 3) oricare altă persoană care acționează cu titlu oficial; 4) oricare altă persoană care acționează cu consimțământul expres sau tacit al unei persoane care acționează cu titlu oficial.

În sensul celor descrise supra cu privire la subiectul infracțiunii imputate inculpatului Musteața Valeri în baza art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal s-a constatat cu certitudine, că nici victima infracțiunii imputate la speță și nici inculpatul Musteața Valeriu nu dețin calitățile speciale, prevăzute de lege, necesare pentru încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul 166¹ Cod penal, în cazul dat corect atestându-se lipsa subiectului care necesită o calitate specială.

Contrar poziției procurorului expusă atât în cererea de apel cât și ședințele instanței de apel Colegiul penal la fel ca și instanța de fond se va referi la prevederile art. 53 alin.(1) din Codul Educației, conform căror personalul din învățământul general este constituit din personalul de conducere, personal didactic, personal didactic auxiliar și personal nedidactic.

Conform art.53 alin.(3) din Codul Educației, în învățământul general, funcțiile didactice sânt: c) în învățământul gimnazial și liceal-profesor, psiholog, psihopedagog, pedagog social, cadru didactic de sprijin, conducător de cerc;

Oportună în susținerea poziției este și Hotărârea explicativă a Curții Supreme de Justiție nr.11 din 22.12.2014 "Cu privire la aplicarea legislației referitor la răspunderea penală pentru infracțiuni de corupție", în care se explică statutul cadrelor didactice și anume: "6.1. Întrucât angajatul întreprinderii de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public, ca specie a persoanei publice, constituie o identitate cu noțiunea salariat într-o întreprindere, instituție sau organizație" utilizată în art.256 CP, cele două incriminări urmează să fie delimitate. (...) Aceasta deoarece, persoanele care execută atribuții pur profesionale (de exemplu, medicii, cadrele didactice, etc.) nu sunt persoane publice, întrucât îndeplinirea acestor atribuții nu sunt producătoare de efecte juridice (adică, nu poate da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice). Executând obligațiunile de natură profesională, astfel de persoane nu au cum să apară în postura de persoană publică. Numai în cazul în care, aceste persoane în prezența anumitor circumstanțe ajung să exercite funcții producătoare de efecte juridice (de exemplu, să acorde drepturi sau să elibereze de obligații), activitatea "subadministrativă" a

medicilor, cadrelor didactice, etc., se poate transforma într-o activitate administrativă”.

În acest context, instanța obiectiv a remarcat că la încadrarea acțiunilor inculpatului urmează de luat în calcul faptul, că gimnaziul ”Vasile Bogdan” din satul *****, este o instituție publică și nu o autoritate publică așa cum prevede capitolul III din partea specială al Codului penal „Infrațiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei”.

Astfel, Musteața Valeri activând, în baza ordinului nr.44-p din 01.09.2009 în calitate de profesor de educație fizică nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod penal, el nu poartă statut de persoană care acționează cu titlu oficial, deci just considerându-se că persoanele care execută atribuții pur profesionale, nu sunt persoane publice, întrucât îndeplinirea acestor atribuții nu sunt producătoare de efecte juridice (adică, nu poate da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice).Executând obligațiunile de natură profesională, astfel de persoane nu au cum să apară în postura de persoană publică sau să acționeze cu titlul oficial.

Obiectiv și legal instanța de fond a notat și faptul, că deși legislația națională nu definește noțiunea de persoană care acționează cu titlul oficial, totuși prin persoană care acționează cu titlul oficial trebuie de înțeles persoana care deși nu este o persoană publică și nu este nici o persoană cu funcție de răspundere, nici persoană cu funcție de demnitate publică, însă acționează cu titlul oficial (art.123¹ Cod penal).

Colegiul va fi de acord cu concluzia instanței de fond potrivit căreia inculpatul Musteața Valeriu care activa în calitate de profesor nu deține calitatea specială a subiectului infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod penal, mai mult, nici în Legea ”Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” nr.158 din 04.07.2008, și nici în ”Clasificatorul unic al funcțiilor publice”, aprobat prin Legea nr.155 din 21.07.2011, funcția de profesor nu este încadrată.

Contrar solicitărilor apelanților, Colegiul penal relevă faptul, că inculpatul Musteața Valeri nefiind subiect al infracțiunii imputate în baza art.166¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, nu poate fi tras la răspundere penală în aspectul cererilor de apel înaintate la caz, astfel de către instanța de fond just fiind pronunțată o sentință de achitare.

În aspectul celor descrise supra Colegiul penal apreciază ca fiind inconsistente argumentele expuse de apelanți în cererile de apel înaintate la caz, solicitările acestora fiind contradictorii circumstanțelor juridice constatate la caz.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond corect a emis sentința de achitare pe motiv că nu este subiect al faptei incriminate, apelurile urmând a fi respinse ca nefondate, iar sentința instanței de fond fiind legală și întemeiată, urmează a fi menținută fără modificări.

Conducându-se de art.415 alin.(1) p.1) lit. c) CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

d e c i d e :

Respinge ca nefondate apelurile procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Olga Gaugaș și a reprezentantului legal al părții vătămate minore, Stici Stela, declarate împotriva sentinței judecătorești Drochia, sediul Rîșcani din 28.12.2022, sentință care se menține fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de **28.02.2024, ora 09:00**.

Președinte de ședință, judecător:

Ala ROTARU

Judecătorii:

Dumitru PUȘCA

Angela REVENCO